

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2708/05
14.11.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Дражића, председника већа, Биљане Драгојевић, Јелене Боравац, мр Љубице Јеремић и Стојана Јокића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА и ББ, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против тужених Општине Земун, чији је законски заступник Јавни правобранилац Општине Земун и Републике Србије, чији је законски заступник Јавни правобранилац Републике Србије, са седиштем у Београду, ради утврђења, чинидбе и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду бр. Гж. 2867/04 од 19.05.2005. године, у седници одржаној 14.11.2006. године донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Окружног суда у Београду бр. Гж. 2867/04 од 19.05.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Четвртог општинског суда у Београду бр. П. 3561/95 од 07.05.2003. године, изреком у ставу првом одбачена је тужба у овој правној ствари којом су тужиоци тражили да се утврди да су тужени по основу решења о национализацији бр. 02-2641/1 од 08.07.1960. године власници - држаоци и корисници дела зграде саграђене на кп. бр. аа у ДД, зк. тело II зкул. бр. бб КО ВВ и то пословне просторије површине 42,25 м², а која фактички сада има 50,7 м², односно више 8,45 м², гараже површине 55 м², која фактички сада има 74,31 м² значи више 19,31 м², односно укупно вишак простора износи 27,76 м², те да сав овај фактички простор Општина Земун издаје преко Пословног простора Земун у закуп и убира новчану закупнину, а по наследном решењу бр. III О. 250/90 од 25.02.1991. године, део зграде, изузимајући просторију национализовану у површини од 63,14 м², која фактички има 57,54 м² су сувласници тужиоци и то: АА у делу 2/3 и ББ у делу 1/3, што подразумева и вишак простора који држи Општина од 27,76 м². Изреком у ставу другом одбијен је као неоснован тужбени захтев да се тужени обавезу да предају у власништво-миран посед, односно располагање тужиоцима од пословне просторије, мере зида према дворишту 134 цм дужине и 630 цм ширине, што укупно износи 8,45 м², а од гаражног простора мереног од дворишног бочног зида дужину од 45 цм и ширину 438 цм, што укупно износи 19,71 м², те да дозволе тужиоцима да оgrade враћени простор преградним зидом тако да зид захвата по 1/2 простора и да отворе врата и уграде по 1 прозор на обе просторије према дворишту и да прикључе на погодној тачки струју и воду, долазећу и одлазећу. Изреком у ставу трећем одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена Општина Земун да плати износ од наплаћене закупнине и то 80,00 динара по 1 м² почев од 12.06.1995. године, па до исплате, са законском затезном каматом и трошковима поступка. Изреком у ставу четвртом, тужиоци су обавезани да туженима накнаде трошкове парничног поступка и то туженој Општини Земун у износу од 16.250,00 динара, а туженој Републици Србији износ од 2.000,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Београду бр. Гж. 2867/04 од 19.05.2005. године, жалба тужилаца одбијена је као неоснована и потврђена пресуда Четвртог општинског суда у Београду бр. П. 3561/95 од 07.05.2003. године.

Против наведене пресуде другостепеног суда, ревизију су благовремено изјавили тужиоци, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена Општина Земун је поднела одговор на изјављену ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386. савезног ЗПП, у вези члана 491. став 4. републичког ЗПП Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 354. став 2. тачка 11. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Неосновано је указивање ревидента на релативно битну повреду из члана 354. став 1. у вези члана 264. ЗПП, јер саслушање странака није обавезан доказ, него суд може одлучити да се изведе доказ саслушањем странака кад нема других доказа, или кад и поред изведених других доказа нађе да је то потребно за утврђивање важних чињеница.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су сувласници непокретности - куће у ВВ у ДД, без земљишта и куће у ВВ у ГГ, без земљишта и то тужилац АА са 2/3 дела, а тужилица ББ са 1/3 дела. Делови

ових непокретности су 1960. године национализовани и то пословна просторија од 63,14 м² и пословна просторија у површини од 42,25 м², као и гаража у површини од 55 м². Просторије су постале друштвена својина, а потом државна својина Републике Србије, те је тужена Република Србија, као власник непокретности у државини непокретности преко тужене Општине Земун, која је корисник, а ова преко Јавног предузећа Земунског информативног - пословног система. У поступку вештачења је утврђена разлика између фактичког стања и стања у решењу о национализацији у погледу површине национализованих просторија, али је разлика резултат погрешно утврђене површине приликом национализације, а није резултат извођења било каквих грађевинских радова.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови делимично тужбу за утврђење права тужених и тужилаца одбацили, а делимично тужбени захтев одбили као неоснован, уз разлоге које у целини прихвата и Врховни суд, па нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

У конкретном случају, делом тужбеног захтева који се односи на утврђење права својине, тј. права коришћења и државине на непокретностима из предмета овога спора, тражи се утврђење чињенице у погледу веће фактичке површине национализованих непокретности, чињенице да сву површину тужена Општина Земун издаје у закуп, чињенице да за то прима закупнину, те чињенице да су по решењу о наслеђивању тужиоци сувласници разлике од 27,76 м² површине национализованих непокретности. Међутим, тужбом за утврђење, према члану 187. став 1. ЗПП не може се тражити утврђење чињенице, него постојање, односно непостојање неког права или правног односа, или истинитост, односно неистинитост неке исправе.

Према ставу 2. члана 187. ЗПП, оваква тужба се може поднети, између осталог, само пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа. Захтев за чинидбу је у конкретном случају доспео, независно од тога да ли је основан, а садржан је у ставу 2. и 3. изреке првостепеног суда, те је и из овог разлога тужба у том делу недопуштена, због чега је правилно одбачена.

Материјално право је правилно примењено и у одбијајућем делу тужбеног захтева.

У проведеном поступку је утврђено да су веће фактичке површине национализованих непокретности од површина у решењу о национализацији резултат погрешно утврђених површина приликом национализације, а не резултат било каквих грађевинских радова. Како су решењем национализоване тачно одређене просторије, то се решење о национализацији односи на читаву фактичку површину тих просторија, па тужиоци неосновано сматрају да су они сувласници разлике површине између површине унете у решење о национализацији и фактичке површине у природи.

Због тога у делу тужбеног захтева за предају државине дела национализованих непокретности, тужиоци немају активну легитимацију, јер само власник може тужбом захтевати од држаоца повраћај индивидуално одређене ствари, према одредби члана 37. став 1. Закона о основама својинско-правних односа.

Материјално право је правилно примењено и у одбијајућем делу тужбеног захтева у погледу потраживања накнаде закупнине од тужене Општине Земун почев од 12.06.1995. године па до коначне исплате, са законском затезном каматом. Власник има право да своју ствар држи, да се њоме користи и да њоме располаже у границама одређеним законом, према одредби члана 3. Закона о основама својинско-правних односа. Према томе, право коришћења непокретности, односно убирања плодова (закупнине) од непокретности из предмета овога спора као један од атрибута права својине, са којим је било изједначено и право коришћења раније друштвене, а сада државне својине је на страни тужене Општине Земун. Због тога тужиоци и у овом делу немају активну легитимацију према туженој Општини Земун, јер нису власници спорних делова непокретности, те немају право ни на убирање плодова, односно закупнине од тих делова непокретности.

Полазећи од изложеног, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу члана 393. савезног ЗПП, у вези члана 491. став 4. републичког ЗПП.

Председник већа - судија

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

љм